

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17Csp/89/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125206074
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125206074.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX B., právne zastúpeného: JUDr. Dáša Komková, advokátka so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 34 904 620, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [2] v časti v znení: „Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver – dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, Oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa § 10 zákona č. 340/2005 Z.z.. Klient svojím podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [3] v znení: „Klient vyhlasuje, že nemá* osobitný vzťah k Banke v zmysle ZoB a je si vedomý, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto zmluvy a okamžitú splatnosť poskytnutého úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [4] v znení: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. [Občiansky zákonník], ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [6] v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient zároveň vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre úver – dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v Čl. 4 – Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6] v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] sankčný úrok [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v Obchodných podmienkach pre úver – dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v Čl. 5 – Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania a ukončenie ZoÚ, bod 5.4] v znení: „V prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 5.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom podľa Oznámenia a sankčným úrokom vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Súd u r č u j e , že zmluvné podmienky uvedené v Sadzobníku poplatkov s účinnosťou od 1. marca 2010 k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti Úvery pre obyvateľstvo, Dostupná pôžička (strana 27) v znení:

- „2. Poskytnutie úveru v hotovosti 29,87 €
 - 4. Poskytnutie úveru na účet v inej banke ako Poštová banka 29,87 €
 - 8. 1. upomienka po omeškaní splátky 9,96 €
 - 9. 2. upomienka po omeškaní splátky 24,90 €
 - 15. Porušenie informačnej povinnosti klienta v zmysle obchodných podmienok zmluvná pokuta 33,19 €“
- sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

IX. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 30.07.2025 domáhal, aby súd určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 zo dňa 27.05.2010 je bezúročný a bez poplatkov a zároveň, aby určil sedem ním špecifikovaných zmluvných podmienok z dotknutej úverovej zmluvy, Obchodných podmienok pre úver – dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva a Sadzobníku poplatkov, ktoré sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, za neprijateľné. Žalobu odôvodnil tým, že s právnym predchodcom žalovaného uzavrel dňa 27.05.2010 Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. 8641924210, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2 000 EUR, a to za nasledovných podmienok: úroková sadzba 24 %, RPMN 26,82 %, priemerná RPMN 18,59 %, počet mesačných splátok 70, výška mesačnej splátky 60,27 EUR. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky sa vlastníkom pohľadávky stal dňa 09.12.2014 žalovaný. Podľa žalobcu šlo medzi ním a žalovaným o spotrebiteľskú zmluvu formulárového charakteru s vopred pripravenou predtlačou. „Zmluvná voľnosť“ žalobcu tak bola obmedzená len na dohodu o výške poskytnutého úveru a všetky ostatné zmluvné podmienky a dokumenty predložené spolu so spotrebiteľskou zmluvou predstavovali diktát dodávateľa bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. V prvom rade mal žalobca za to, že úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota RPMN. Poukázal na to, že pri výpočte RPMN na portáli Národnej banky Slovenska vypočítal RPMN vo výške 34,48 % pri splátke 60,27 EUR mesačne a nie v zmluve uvádzanú výšku RPMN 26,82 %. Poukazoval tiež na to, že v zmluve nie je uvedená výška mesačnej splátky bez poistného a výška poistného bola uvedená v Sadzobníku poplatkov, s ktorým sa nemal možnosť oboznámiť, keďže je zverejnený len na obchodných miestach alebo na internetovej stránke banky. Žalobca navrhol, aby žalovaný uviedol, či hodnotu RPMN počítal podľa zákonného vzorca alebo vlastnej kalkulačky RPMN a zároveň, aby predložil výpočet RPMN, podľa ktorého je hodnota RPMN 26,82 %. Zároveň mal za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje nesprávnu celkovú výšku nákladov 1 633,48 EUR, keď správne mala byť uvedená 2 218,90 EUR, prípadne 1 780 EUR. K uvedenému záveru dospel na základe toho, že výška nákladov má predstavovať rozdiel medzi súčtom splátok (60,27 EUR x 70, t.j. 4 218,90 EUR,

resp. 54 EUR x 70, t.j. 3 780EUR) a výškou poskytnutého úveru (2 000 EUR). S poukazom na § 4 ods. 3 a § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 258/2001 Z.z. mal za to, že sa má úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Dodal, že žalovaný voči nemu eviduje ku dňu 25.10.2024 pohľadávku vo výške 10 530,16 EUR. Prípustnosť žaloby odvodil od § 11 ods. 4 ZoSÚ. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvných podmienok, mal za to, že prvá z nich – uvedená vo výroku II., týkajúca sa potvrdenia spotrebiteľa, že sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami, mal za to, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l/ OZ, pretože na spotrebiteľa je prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. V súvislosti s touto zmluvnou podmienkou poukázal priamo vo vzťahu k žalovanému na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 22CoCsp/32/2022 z 27.10.2022, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/19/2022 z 12.05.2022, ktorým súd rozhodol o neprijateľnosti významovo totožnej zmluvnej podmienke. K druhej zmluvnej podmienke – uvedenej vo výroku III., týkajúcej sa vyhlásenia o neexistencii osobitného vzťahu k banke – poukázal na rozsudky Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.09.2024 a sp. zn. 7CoCsp/6/2025 zo dňa 10.06.2025, z ktorých rozsiahlejšie citoval. Pri tretej zmluvnej podmienke – uvedenej vo výroku IV., týkajúcej sa dohody o zrážkach zo mzdy – mal za to, že táto bola včlenená do všeobecných podmienok poskytnutia úveru k zmluve a jej aplikáciou hrozí vznik priamej majetkovej škody vo forme mesačnej zrážky zo mzdy. Zakomponovanie do úverových podmienok považoval za nekalé, čo už judikovali aj sudy SR. Poukázal i na § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 01.05.2014. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku č. V., obsahujúca rozhodcovskú doložku, je podľa žalobcu neprijateľná dôvodu, že vytvára materiálnu disproporciu v neprospech spotrebiteľa, ktorý sa vopred vzdáva svojich práv vyjadriť s ňou nesúhlas a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie. Nebola pritom individuálne dojednaná. Poukázal i na skoršie rozsudky, ktorými bola určená za neprijateľnú obdobná zmluvná podmienka. Poukázal i na nález Ústavného súdu SR zo dňa 11.6.2019 sp. zn. III. ÚS 438/2018, z ktorého vyplýva, že pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských veciach sa vyžaduje, aby ma spotrebiteľ možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade vyznačenia nesúhlasu vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. K zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku VI. tohto rozsudku, týkajúcej sa započítavania platieb uviedol, že táto v rozpore s požiadavkou dobrej viery spôsobuje zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko započítavanie sa stáva nepredvídateľné a netransparentné pre spotrebiteľa, ak sa deje bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa. Poukázal i na rozhodnutia súdov, i priamo vo vzťahu k žalovanému, ktoré určili dotknutú zmluvnú podmienku za neprijateľnú. Zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku VII., týkajúcu sa úročenia nesplatennej istiny úveru zmluvným úrokom a sankčným úrokom od dátumu predčasnej splatnosti považoval za neprijateľnú z dôvodu zavádzajúceho znenia – pretože spotrebiteľ by jej mohol rozumieť aj tak, že má platiť riadny úrok už zo zosplatennej sumy, ktorá už riadny úrok obsahuje. K neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCSP/23/2024 zo dňa 28.04.2025, z ktorého citoval a zároveň na mnohé ďalšie rozhodnutia nižších súdov i Krajského súdu v Prešove. Napokon zmluvné podmienky uvedené vo výroku VIII. – poplatky za poskytnutie úveru v hotovosti, či na účet v inej banke, za 1. a 2. upomienku a porušenie informačnej povinnosti klienta v zmysle obchodných podmienok – zmluvná pokuta, považoval za neprijateľné z dôvodu, že z týchto zmluvných dojednaní nie je možné zistiť, aké protiplnenie v prospech spotrebiteľa má byť danými poplatkami kryté. Nebolo mu zrejmé, prečo žalovaný spolplatňuje poskytnutie úveru v hotovosti alebo na účet v inej banke a poskytnutie úveru na účet v Poštovej banke spolplatnené nie je. Taktiež sa pýtal, či má žalovaný dodatočné náklady v prípade, ak úver poskytuje na účet v inej banke, pretože ak áno, tak tieto náklady by mali byť špecifikované. Žalobca zastával názor, že dotknutými poplatkami sú sledované výlučne záujmy dodávateľa a je neprijateľné, aby takéto náklady znášal spotrebiteľ. Záverom sa ešte vyjadril k trovám konania, kde uviedol, že si uplatňuje náhradu trov konania, a to samostatne za každú súdom priznanú neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 3MCdo/11/2011 zo dňa 11.10.2012 a nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 275/2017, IV. ÚS 499/2011 zo dňa 05.09.2018.

2. Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 13.08.2025 v prvom rade mal za to, že žalobca zneužíva právo na súdnu ochranu, nakoľko na úver, ktorý si vzal od pôvodného veriteľa neuhradil ani len istinu. Žalobcu tak označil za porušiteľa práv, ktorý nedodrжал základnú zásadu v záväzkovom práve – pacta sunt servanda. Navrhoval, aby súd žalobcu zamietol pre zjavné zneužitie práva zo strany žalobcu, ktorý koná v rozpore s dobrými mravmi. K bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru uviedol, že tak hodnota RPMN ako aj údaj o celkových nákladoch sú uvedené správne a žalobcovi nevyšiel výpočet z dôvodu, že tento si zvolil komplexný súbor poistenia, ktorý sa do celkových nákladov nezapočítava,

čo ovplyvňuje výpočet. Žalovaný poukázal na § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. a skutočnosť, že v danom prípade šlo o dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, a tak sa do celkových nákladov nemali započítať poplatky za nepovinné poistenie k úveru. K prvej zmluvnej podmienke, ktorej určenia neprijateľnosti sa žalobca domáhal, uviedol, že sa jedná o bežnú formuláciu zmluvy o aplikácii právnych predpisov. Rozhodnutia, na ktoré poukázal žalobca nie sú právne záväzné. K druhej zmluvnej podmienke – týkajúcej sa osobitného vzťahu k banke - žalovaný uviedol, že rovnako rozhodnutia, na ktoré žalobca poukazuje, nie sú právne záväzné a zároveň s ich závermi sa žalovaný nestotožňuje, pretože dotknutá zmluvná podmienka len reflektuje a priamo potvrdzuje úpravu v zákone o bankách o tom, že banka nesmie so spriaznenými osobami uzatvárať právne vzťahy. Zmluvnú podmienku obsahujúcu dohodu o zrážkach zo mzdy považoval za prijateľnú a zákonnú. Poukázal na to, že aplikácia tohto zabezpečovacieho prostriedku nastáva až po porušení povinnosti zo strany dlžníka. Mal za to, že § 5a zákona o ochrane spotrebiteľov nie je možné aplikovať na daný spor, pretože predmetné ustanovenie neplatilo a nebolo účinné v čase uzatvorenia dohody. Aplikácia predmetného zabezpečovacieho inštitútu nastala v dôsledku toho, že žalobca porušil svoje povinnosti splácať dlh. Rozhodcovskú doložku (uvedenú vo výroku V. rozsudku) nepovažoval za neprijateľnú, naopak ju považoval za platnú z dôvodu, že v čase uzavretia zmluvy bola zákonom prípustná a bežná takáto zmluvná podmienka. Poukázal na § 93b ods. 1 zákona o bankách platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Zmluvnú podmienku o započítavaní platieb spotrebiteľa považoval taktiež za platnú a prijateľnú, pretože mal za to, že tvrdenie žalobcu o započítavaní na iný účel ako na splatenie istiny nie je pravdivé. K zákonnosti zmluvných a sankčných úrokov sa už vyjadril aj Najvyšší súd ktorý ich považuje za prípustné. Zmluvné dojednanie predstavuje určitú kompenzáciu a záruku veriteľovi za poskytnutie finančných prostriedkov. Taktiež k zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku VII. sa už vyjadril najvyšší súd ktorý rozhodol, že je oprávnené a zákonné domáhať sa úročenia nesplatenej časti úveru, avšak len do konečnej splatnosti úveru. V čase uzavretia zmluvy však toto záväzné stanovisko nebolo vydané a aj táto zmluvná podmienka bola prijateľná a zákonom prípustná. K poslednej zmluvnej podmienke uviedol, že nie je neprijateľná a poukázal na to, že vznik výdavkov s vymáhaním pohľadávky by nevznikli, ak by dlžník riadne splácal svoj dlh. Záverom uviedol, že žalobca nedodrжал svoje povinnosti a poskytnuté finančné prostriedky minul a nevrátil, pričom nemá žiadnu morálku, keď ešte žaluje veriteľa, a to v štyroch súdnych konaniach, aby sa na úkor žalovaného ešte obohatil o možné trovy konania.

3. Žalobca v replike zo dňa 19.09.2025 zotrval na podanej žalobe. uviedol, že nie je zneužitím práva, ak sa štyroch súdnych konaní domáha rovnaký žalobný nárokov vyplývajúcich však z iných zmlúv o úvere. Dodal však, že žalovaný nešpecifikoval, o ktoré konania sa má jednať. k možnosti žalovať o určenie, že úvere bezúročne a bez poplatkov ako postupníkom k poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/125/2018 zo dňa 27.06.2019 a k možnosti žalovať o určenie neprijateľných zmluvných podmienok zas rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16CoCsp/2/2025 zo dňa 26.03.2025, z ktorých rozsiahlejšie citoval. K námietke žalovaného, že žalobca koná v rozpore s dobrými mravmi, keď nesplatil ani len istinu úveru, poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/81/2024, z ktorého citoval, že na takúto námietku súd prihliadať nemohol, pretože na ochranu pred (ne)konaním má žalovaný ako veriteľ k dispozícii žalobu na plnenie. Ohľadom pasívnej vecnej legitímácie ešte dodal, že žalovaný je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponuje s pohľadávkou zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže postúpením pohľadávky ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal zodpovednosť aj za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu.

4. Žalovaný v duplike zo dňa 24.09.2025 uviedol, že formulárový typ zmluvy automaticky neznamená neplatnosť zmluvy alebo neprijateľnosť zmluvných podmienok. Rovnako skutočnosť, že subjekt vystupuje v hmotnoprávnom postavení dodávateľa automaticky nespôsobuje, že tento subjekt bol porušiteľom. Navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a na záver poukázal na rozhodnutie Mestského súdu Košice sp. zn. K2-37C/5/2022, v ktorom súd uzavrel, že ak si spotrebiteľ nespĺnil svoju povinnosť riadne splácať v splátkach úver v rozsahu poskytnutej istiny úveru, tak nemôže požadovať pre to za porušenie svojej povinnosti ešte priznanie primeraného finančného zadost'učinenia. Ochrana slabšej strany môže byť dôvodná len tam, kde prišlo k nezákonnému alebo nečestnému obohateniu na úkor spotrebiteľa.

5. Na pojednávaní dňa 31.10.2025 súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise (na čl. 9 zmluva o pôžičke dostupná pôžička č. 8641924210 zo dňa 27.05.2010, na čl. 9 rubovej strane obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva s účinnosťou od 01.02.2010, na čl. 10 návrh na vysporiadanie dlhu zo dňa 25.10.2024, na čl. 11

obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva, ktoré sú platné od 15.01.2010, účinné dňa 01.02.2010, na čl. 14 sadzobník poplatkov s účinnosťou od 01.03.2010, na čl. 15 prepočet RPMN, na čl. 16 oznámenie o postúpení pohľadávky posledná výzva na úhradu zo dňa 05.01.2015), oboznámil sa so skutkovými tvrdeniami strán sporu, ako aj obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 27.05.2010 žalobca uzavrel so spol. 365.bank, a.s. (vtedy pod obchodným menom Poštová banka, a.s.), IČO: 31 340 890 Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. 88641924210, na základe ktorej uvedená spoločnosť poskytla žalobcovi úver vo výške 2 000 EUR za nasledovných podmienok: počet splátok 70, výška mesačnej splátky 60,27 EUR, dátum prvej platby do 16.06.2010, dátum konečnej splatnosti 16.03.2016, RPMN 26,82 %, priemerná RPMN 18,59 %, výška nákladov 1 633,48 EUR, úroková sadzba 24 % ročne, splatnosť splátok k 16. dňu v mesiaci.

7. V zmluve sa nachádzajú okrem iných i nasledovné zmluvné dojednania:

- v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [2] časť v znení: „Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver – dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva, Sadzobníkom poplatkov, Oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, Oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa § 10 zákona č. 340/2005 Z.z. Klient svojím podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi.“,

- v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [3] v znení: „Klient vyhlasuje, že nemá* osobitný vzťah k Banke v zmysle ZoB a je si vedomý, že nepravdivosť tohto vyhlásenia spôsobuje neplatnosť tejto zmluvy a okamžitú splatnosť poskytnutého úveru ku dňu, keď sa Banka dozvie o nepravdivosti tohto vyhlásenia.“,

- v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [4] v znení: „Podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. [Občiansky zákonník], ktorá je zabezpečením pohľadávky Banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4, bod 4.8 OP pre úver.“,

- v časti [3] Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia, bod [6] v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou v článku 10., II. Časti Všeobecných obchodných podmienok. Klient zároveň vyhlasuje, že sa oboznámil s obsahom rozhodcovskej doložky a s dôsledkami jej uzatvorenia. Klient berie na vedomie, že rozhodnutie rozhodcovského súdu je konečné a záväzné a jeho zrušenia žalobou na súde sa môže domáhať len z dôvodov vymedzených v zákone č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.“.

8. V Obchodných podmienkach pre úver dostupná pôžička, dostupná pôžička – šikovná rezerva, platných od 15.01.2010 a účinných od 01.02.2010 sa nachádzajú okrem iných i nasledovné dojednania:

- v Čl. 4 – Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie, bod 4.6], v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná, v nasledujúcom poradí: [1] na poplatky podľa Sadzobníka [2] sankčný úrok [3] úrok z úveru [4] splátka istiny úveru. V prípade viacerých pohľadávok Banky voči Klientovi sa platby Klienta započítavajú najskôr na pohľadávku skôr splatnú podľa uvedeného poradia.“,

- v Čl. 5 – Predčasné splatenie úveru, následky nespĺcania a ukončenie ZoÚ, bod 5.4] v znení: „V prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 5.2 OP, Banka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom podľa Oznámenia a sankčným úrokom vo výške stanovenej v Oznámení, a to od dátumu predčasnej splatnosti až do úplného splatenia zmluvného záväzku Klienta voči Banke.“.

9. V Sadzobníku poplatkov s účinnosťou od 01.03.2010 k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 v časti Úvery pre obyvateľstvo, Dostupná pôžička (strana 27), sa nachádzajú nasledovné zmluvné podmienky:

„2. Poskytnutie úveru v hotovosti 29,87 €

4. Poskytnutie úveru na účet v inej banke ako Poštová banka 29,87 €

8. 1. upomienka po omeškaní splátky 9,96 €

9. 2. upomienka po omeškaní splátky 24,90 €

15. Porušenie informačnej povinnosti klienta v zmysle obchodných podmienok zmluvná pokuta 33,19 €“.

10. Z nesporných skutkových tvrdení žalobcu a oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 05.01.2015 vyplýva, že žalovaný nadobudol pohľadávku od spoločnosti BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED so

sídlom Arch. Makariou & Kalograion 4, Nicolaides Sea View City, 9th Floor, Flat/Office 903-906, Block A-B, P.C. 6016 Larnaca, Cyprus, č. reg. HE 275 225 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2014 (vtedy ešte žalovaný vystupoval pod obchodným menom PRO CIVITAS s.r.o.), pričom predmetná spoločnosť nadobudla pohľadávku od pôvodného veriteľa – Poštová banka, a.s. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2014. Z oznámenia vyplýva, že v tom čase bola pohľadávka zo zmluvy č. 8641924210 vo výške 4 461,08 EUR.

11. Z návrhu na vysporiadanie dlhu zo dňa 25.10.2024 vyplýva, že žalovaný ponúkol žalobcovi možnosť úpravy podmienok splácania dlhu zo zmluvy, pričom zostatok dlhu vyčíslil ku dňu 25.10.2024 vo výške 10 530,16 EUR, pozostávajúci z istiny 1 875,07 EUR, zmluvných úrokov bežných 4 908,27 EUR, zmluvných úrokov sankčných vo výške 3 528,58 EUR, poplatkov 38,18 EUR a zaplateného súdneho poplatku 180,06 EUR.

12. Z prepočtu hodnoty RPMN v súdnom registri vyplýva hodnota RPMN 31,53 % pri zadaných vstupných údajoch – výška úveru 2 000 EUR, poskytnutý 27.05.2010, splátky 60,27 EUR mesačne vždy k 18. dňu v mesiaci, dátum prvej splátky 18.08.2010. Celková čiastka, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť je v takomto prípade 4 218,90 EUR.

13. Zistený skutkový stav súd právne posúdil nasledujúco:

14. Podľa § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

15. Podľa § 491 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

17. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

18. Podľa § 2 písm. c) ZoSÚ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru,

19. Podľa § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

20. Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. Podľa § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch poskytovaných spotrebiteľom v aktuálnom znení spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

22. Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

24. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia úverovej zmluvy za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

27. Podľa § 53a Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

28. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

29. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

30. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

31. Z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že právny predchodca žalovaného a žalobca uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný, vyplýva aj zo samotného znenia zmluvy a povahy zmluvných strán) a žalobca úver čerpal a následne za účelom splatenia úveru splácal, pričom doposiaľ nesplatil ešte ani istinu úveru. Medzi stranami sporu nebola sporná skutočnosť, že žalovaný nadobudol pohľadávku z uzatvorenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere s príslušenstvom na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 09.12.2014.

32. Medzi stranami sporu bola v prvom rade spornou otázkou správnosť údajov o hodnote RPMN a o celkových nákladoch spojených s úverom v zmluve o úvere. Čo sa týka jednotlivých žalobcom špecifikovaných zmluvných podmienok, sporné bolo právne posúdenie, či tieto zmluvné podmienky naplňajú znaky neprijateľných zmluvných podmienok.

33. Prípustnosť žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd odvodil od § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku a aktuálne účinného § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z., v zmysle ktorého sa spotrebiteľ môže v pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

34. Čo sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, súd dospel na základe vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu a citovaných právnych ustanovení k záveru, že úver poskytnutý na základe dotknutej úverovej zmluvy je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie správne uvedenej hodnoty RPMN a výšky celkových nákladov, čo je na úrovni absencie týchto údajov, ktoré sú v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) a ods. 3 obligatórne a bez uvedenia ktorých sa úver má považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný pritom vôbec neponúkol žiaden prepočet hodnoty RPMN a celkových nákladov, ako dospel k ich výške. Žalobca súdu predložil prepočet RPMN zohľadňujúci tú skutočnosť, že poistenie bolo povinné (zahrnul ho do výpočtu RPMN). I súd sa prikláňa k záveru, že poistenie malo byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa, nakoľko bolo podmienené uzavretím spotrebiteľského úveru. Z obsahu zmluvy totiž nepochybne plynie, že zvolený balík poistenia „komplexný súbor poistenia“ je uvedený v základných podmienkach zmluvy a žalobca bol oprávnený si vybrať medzi dvoma balíkmi poistenia – základný súbor poistenia alebo komplexný súbor poistenia, pričom nikde v týchto miestach, ani inde v zmluve sa neuvádza, že by si mohol aj nevybrať z ponúkaných poistení. Naopak v časti [3] bode [5] zmluvy sa uvádza, že ak má klient špecifické požiadavky a potreby v súvislosti s poistením uvedie ich do voľného priestoru v časti [3] zmluvy. Konštrukcia týchto zmluvných podmienok je príkladom toho, ako banka u priemerného spotrebiteľa dosiahne viazanosť zmluvou, o ktorej uzavretie nemusí mať spotrebiteľ vôbec záujem a reflektuje výhradne záujem dodávateľa na uzavretí poisťovnej zmluvy v prospech jeho zmluvného partnera, ktoré si spotrebiteľ vôbec nevybral. Možno teda uzavrieť, že predmetné poistenie úveru bolo žalobcovi nanútené. Z uvedeného znenia danej zmluvnej podmienky je súd toho názoru, že získanie spotrebiteľského úveru bolo podmienené prijatím tejto zmluvnej podmienky (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp 49/2021 z 17.3.2022). Navyše, ak by aj súd prípadne pripustil, že poistenie bolo dobrovoľné a žalobca mal možnosť ho odmietnuť, nikde sa transparentne neuvádza výška počtu a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a v danom prípade je naozaj v konečnom dôsledku i pre spotrebiteľa neprehľadné, v akej výške je splátka úveru „s“ a „bez“ poistenia, a teda akým spôsobom vlastne i veriteľ vypočítal RPMN. Opätovne súd zdôrazňuje, že žalovaný i napriek výzve zo strany žalobcu, aby predložil relevantný spôsob výpočtu RPMN, kde dospel k záveru o výške RPMN 26,82 %, žalovaný v konaní takýto prepočet RPMN nepredložil. Rovnako tak potom nie je možné ani dospieť k záveru o správnosti výšky celkových nákladov, keďže vychádzajúc z výšky mesačnej splátky a počtu splátok nemožno vyvodiť, že by celkové náklady mali byť vo výške 1 633,48 EUR, ako sa to v zmluve uvádza. Žalovaný opätovne žiadnym spôsobom nepreukázal správnosť údajov o výške celkových nákladov, hoci žalobca naproti tomu predložil varianty možných celkových nákladov, ktoré sa však nestotožňujú so sumou uvedenou v zmluve.

35. Prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok súd vyvodil z § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku v spojení s § 298 Civilného sporového poriadku, ako aj v spojení s §§ 53 a 53a Občianskeho zákonníka a § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. Podanou žalobou sa žalobca môže domáhať určenia neprijateľných zmluvných podmienok zo zmluvy, a to bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. V zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného právneho predpisu. Týmto osobitným predpisom je zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2024, ktorý v ust. § 3 ods. 3 a 5 umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonmi domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho práva, pričom má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 27/2018), ale i ust. § 11 ods. 4 ZoSÚ, ktoré umožňuje spotrebiteľovi domáhať sa neplatnosti zmluvy, a teda prípadne i časti zmluvy – konkrétne neprijateľných zmluvných dojednaní.

36. Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.01.2019, v zmysle ktorého cit.: „Podľa dovolacieho súdu v prípade žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z hľadiska vecnej legitímácie (na strane žalobcov) nemá právny význam zánik záväzku splnením dlhu (nie vždy splnenie dlhu má za následok zánik celého právneho vzťahu). Ako už bolo uvedené vyššie predmetná žaloba vychádza zo zákonnej požiadavky, podľa ktorej spotrebiteľské zmluvy nesmú zásadne obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. To sa okrem iného prejavuje v povinnosti dodávateľa nepoužívať v spotrebiteľských zmluvách neprijateľné podmienky. V tomto prípade nejde o nárok z právneho vzťahu, ktorého právnym dôvodom je zmluva, teda o nárok vyplývajúci zo zmluvy, ale o nárok, ktorý vyplýva priamo zo zákona. V konaní o neprijateľnosť zmluvnej podmienky zánik záväzku splnením (prípadne aj zánik celého právneho vzťahu) nemôže mať žiaden vplyv na žalobcami uplatnený nárok a teda ani na ich vecnú legitímáciu. Žalobcovia preto aj v prípade, že nárok uplatnili žalobou po zániku záväzkového právneho vzťahu, sú nositeľmi hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, a teda majú v predmetnom spore vecnú aktívnu legitímáciu. Opačný názor by v podstate znamenal odňatie možnosti spotrebiteľovi domáhať sa práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách žalobou na súde, čo odporuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako aj Smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“).“

37. Súd mal na základe nesporných skutkových tvrdení strán sporu predloženého oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 05.01.2015 za preukázané, že žalovanému bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere i s príslušenstvom. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že žalovaný nadobudol pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere i so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy, a teda obsahom zmluvy o postúpení pohľadávky bola zmena celého obsahu záväzkového vzťahu. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal skutočnosť, že by bol na základe zmluvy o postúpení pohľadávky iba púhym oprávneným z postúpenej pohľadávky. V tomto smere súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/109/2024 zo dňa 30.07.2025, v ktorom najvyšší súd v obdobnej veci dospel k záveru, že veriteľ, ktorému bola takýmto spôsobom postúpená pohľadávka (so všetkými právami a povinnosťami zo zmluvy o úvere) je pasívne vecne legitimovaným subjektom i v prípade konania o určenie neplatnosti/neprijateľnosti zmluvných dojednaní. Súd tak uzatvára, že žalovaný je pasívne vecne legitimovaným subjektom, voči ktorému sa žalobca správne domáha požadovaného určenia.

38. Predtým, ako súd môže pristúpiť k preskúmaniu nekalosti zmluvnej podmienky, musí dospieť k záveru, či nejde o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú predmetu plnenia alebo ceny plnenia alebo či boli dotknuté podmienky individuálne dojednané. Napadnuté ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa netýkajú predmetu plnenia, ani ceny plnenia (niektoré z nich sa síce týkajú určitých plnení zo strany spotrebiteľa – poplatkov, ale tieto nie je možné vyhodnotiť ako týkajúce sa samotného predmetu plnenia, či ceny zmluvného plnenia).

39. Vo vzťahu k posúdeniu individuálnosti zmluvných dojednaní je kľúčom k pochopeniu individuálneho zmluvného dojednania práve možnosť spotrebiteľa svojou vlastnou aktivitou a konaním ovplyvniť obsah a podstatu zmluvnej podmienky. Takáto možnosť je podľa ustanovení Občianskeho zákonníka sústredená výhradne v úprave procesu rokovania o zmluve, ktoré predstavuje jediné štádium, kedy môže spotrebiteľ ovplyvniť obsah zmluvy a jej podmienok. Preto aj odsek 2 (pozn. súdu § 53 ods. 2 OZ) je potrebné vykladať v intenciách vzniku spotrebiteľskej zmluvy ako dvojstranného právneho úkonu pri dojednávaní ktorého adresát ponuky alebo návrhu tento akceptuje, pričom predtým sa s ním mal možnosť oboznámiť a návrh modifikovať. Ak nebudú dané podmienky a možnosť spotrebiteľa zmeniť návrh zmluvnej podmienky, t. j. zmeniť jej obsah, a tým v parciálnej časti predložiť dodávateľovi nový návrh, nebude možné za žiadnych okolností hovoriť o priestore na vznik individuálnych dojednaní. Iba dôsledné garantovanie a vykonávanie práv spotrebiteľa v predzmluvnej fáze a pri dojednávaní zmluvy s dosahom na reálne zmeny ich podmienok bude vytvárať relevantný priestor vzniku individuálneho zmluvného dojednania. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 574). V tomto smere žalovaný žiadne dôkazy nepredložil, preto súd vychádzal z domnienky, že zmluvné podmienky neboli individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 OZ).

40. Súd teda v ďalšom skúmal, či napadnuté zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ).

41. „Článok 3 smernice len abstraktne uvádza skutočnosti, ktoré dávajú zmluvnej podmienke, ktorá nebola individuálne dohodnutá, nekalý charakter, že príloha, na ktorú odkazuje článok 3 ods. 3 smernice, obsahuje len indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré možno považovať za nekalé, a že podľa článku 4 smernice sa má nekalý charakter zmluvnej podmienky posudzovať so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v čase jej uzatvorenia.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08, VB Pénzügyi Lízing)

42. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú je potrebné považovať aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia).

43. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny, neuzavretý, výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. Súd môže za neprijateľnú zmluvnú podmienku určiť aj inú zmluvnú podmienku, než obsahuje výpočet v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, ak napĺňa znaky uvedené v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter zmluvy možno uzavrieť, že žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu, nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9C oCsp 19/2021).

44. „Čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia „značnej nerovnováhy“ nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, prekážky v ich výkone alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktorú vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa, pričom vnútroštátnemu súdu na účely posúdenia prípadnej existencie značnej nerovnováhy prináleží zohľadniť povahu tovaru alebo služby, ktorá je predmetom zmluvy, všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením tejto zmluvy, ako aj všetky ostatné podmienky zmluvy.“ (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-226/12, Constructora Principado)

45. „Pre právne posúdenie stavu nerovnováhy je potrebné predovšetkým vykonať test proporcionality, ktorý vychádza v úvodnej fáze z porovnania zmluvnými podmienkami privedeného stavu so stavom absolútnej - teoretickej rovnosti zmluvných strán. Práve uvedená komparácia je spôsobilá umožniť vykonanie testu proporcionality vo vzťahu ku konkrétne namietaným zmluvným podmienkam. Z praktického pohľadu možno nadobudnúť dojem, že značná nerovnováha je implikovaná práve záväzkami, v ktorých vystupuje na jednej strane slabšia zmluvná strana. Uvedená premisa môže mať štatút vyrátiteľnej domnienky a jej aplikácia je nanajvýš opodstatnená, keďže aj samotná filozofia smernice Rady 93/13/EHS prezumuje, že nadvláda dodávateľov nad spotrebiteľmi zakladá východiskový stav určitej miery nerovnováhy, ktorý je potrebné korigovať pozitívnym zásahom štátu. Dané myšlienky vychádzajú z teórie spotrebiteľského správania a ekonómie, v rámci ktorých pristupujúca nadvláda dodávateľa predstavuje len využitie existujúcej výhody na maximalizáciu prospechu jednej strany na úkor strany druhej. D., ktorú naznačujeme, dlhodobo potvrdzuje aj Súdny dvor EÚ vo svojich rozhodnutiach Mostaza Claro, Godard, Asturcom a pod. Z uvedeného plynie, že vlastným testom neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné preveriť prvotnú prezumpciu založenú na predpokladaní existencie nerovnovážneho postavenia zmluvných strán. Z tohto dôvodu je zrejmé, že test neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je hľadaním nerovnováhy, ale preverovaním existujúceho stavu rovnováhy so zreteľom na právne postavenie spotrebiteľa. V poradí druhým významným bodom z pohľadu koncepcie odseku 1 je už spomenutá implicitná legálna definícia neprijateľnej zmluvnej podmienky s poukazom na materiálne kritériá spôsobovania značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. v prípade neprijateľnej zmluvnej podmienky je potrebné vykonať kumulatívnu analýzu značnej nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa,

ktorej predmetom je zameranie a účinok privedený zmluvnou podmienkou.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 562).

46. Na základe vykonaného dokazovania a citovanej právnej úpravy súd v každom a jednom prípade žalobcom špecifikovaných zmluvných podmienok dospel k záveru o naplnení znakov neprijateľnosti v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom v každom a jednom prípade súd zistil, že totožné alebo veľmi obdobné zmluvné podmienky boli už súdmi vyhlásené za neprijateľné podmienky, hoci nie priamo voči žalovanému (zistené vyhľadáním na webovej stránke <https://www.justice.gov.sk/sudy-a-rozhodnutia/sudy/rozhodnutia>). Súd dospel k záveru, že žalobcom špecifikované zmluvné dojednania spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto ich výrokmi II. až VIII. určil za neprijateľné zmluvné podmienky.

47. Prvú zmluvnú podmienku (uvedenú vo výroku II.), v zmysle ktorej spotrebiteľ potvrdzuje, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami i sadzobníkom a ďalšími dokumentami, ktorými sa má zmluva o úvere riadiť a tiež, že s nimi súhlasí, súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, keďže má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Je neprijateľné, aby bolo na spotrebiteľa zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si povinností veriteľa zo zákona. Uvedenú zmluvnú podmienku možno zahrnúť do tzv. čierneho zoznamu neprijateľných podmienok demonštratívne vymenovaných v § 53 od. 4 Občianskeho zákonníka, a to pod podmienku uvedenú pod písm. l). V zmysle tohto ustanovenia za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana. Uvedená podmienka bola viackrát právoplatne vyhlásená za neprijateľnú, a preto má žalovaná v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka povinnosť zdržať sa používania takejto neprijateľnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

48. Čo sa týka druhej zmluvnej podmienky – týkajúcej sa vyhlásenia o neexistencii osobitného vzťahu k banke – táto a jej obdoby taktiež predstavujú už notoricky vyhlasovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku nachádzajúcu sa v obdobných spotrebiteľských zmluvách. Podľa názoru súdu je v predmetnom zmluvnom ustanovení značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa založená z dôvodu, že spotrebiteľ je vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej zmluvnej podmienke spočívajúcej v používaní komplikovaných a sofistikovaných termínov („osobitný vzťah“), ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa, a to pod sankciou neplatnosti zmluvy o úvere. Uvedené ustanovenie pritom nie je pretavením zákonného ustanovenia zo zákona o bankách do zmluvy - § 35 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. V tomto smere súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/74/2022 z 24.10.2022, s ktorého dôvodmi sa v plnom rozsahu stotožňuje a odkazuje na ne, cit.: „68. Zároveň z ods. 1 uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že banka nemôže vykonávať s osobami, ktoré k nim majú osobitný vzťah obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Banka je povinná pred uzavretím a vykonaním takéhoto obchodu preveriť, či osoba, s ktorou takýto obchod vykonáva k nim nemá osobitný vzťah a táto osoba je povinná poskytnúť banke pravdivé informácie. Banka je povinná pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť v zmluve o nimi poskytnutej záruke alebo vklade sankciou neplatnosti uzavretia tejto zmluvy a v zmluve o úvere sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov.

69. Súd I. inštancie sa stotožňuje s argumentáciou žalobcu o neprijateľnosti uvedeného zmluvného dojednania, ktoré umožňuje banke kedykoľvek vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade zistenia nepravdivosti údajov o existencii osobitného vzťahu k banke.

70. Uvedené zmluvné dojednanie však odporuje zákonnej úprave § 35 ods. 1 Zákona o bankách, v zmysle ktorého banka, resp. pobočka zahraničnej banky nemôže s takýmito osobami uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientami. Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu

klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nie len toho rizikového. Zároveň v uvedenom zmluvnom dojednaní absentuje akékoľvek vysvetlenie pojmu osobitného vzťahu, z ktorého by bolo zrejmé aj z perspektívy priemerného spotrebiteľa, čo uvedený pojem znamená minimálne odkazom na konkrétne zákonné ustanovenie zákona o bankách, ktoré uvedený pojem upravuje.“ V danom prípade síce nie je následkom nepravdivosti uvedeného vyhlásenia mimoriadna splatnosť úveru, ale neplatnosť zmluvy, čo je rovnako závažný následok, ktorý ale nie je sledovaný pre účely štandardných, nie rizikových obchodov.

49. Tretiu zmluvnú podmienku (uvedenú o výroku IV. rozsudku) týkajúcu sa dohody o zrážkach zo mzdy súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že jednoznačne nebola individuálne dojednaná a jej prijatie sa nedalo oddeliť od zmluvy samotnej. V zmysle uvedenej dohody bol spotrebiteľ povinný kedykoľvek v platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom a bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných zmluvných podmienok a tým spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Zákonodarca na vyššie uvedené skutočnosti prihliadol a novelou zákona č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01.05.2014 bol zavedený zákaz zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, okrem prípadov, ak táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny. V dôvodovej správe uviedol, že „Dohoda o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa umožňuje, aby platiteľ mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa vyplácal časť týchto platieb priamo predávajúcemu momentom, kedy mu je táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom, stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto je žiaduce, aby tento inštitút nemohol byť používaný bez prísnejšej úpravy v prospech spotrebiteľa. Je potrebné, aby o uzavretí takejto dohody (či už ako osobitnej zmluvy alebo ako zmluvného dojednania) spotrebiteľ mohol rozhodnúť a prípadne ju odmietnuť. Vyžaduje sa, že predávajúci, ktorý koná v rámci zákonom uloženéj povinnosti dodržiavať riadnu odbornú starostlivosť, upozorní spotrebiteľa na toto ustanovenie, príp. poskytne jeho výklad, tak, aby spotrebiteľ vedel urobiť uvážené rozhodnutie.“

50. Zmluvnú podmienku uvedenú vo výroku V. rozsudku, predstavujúcu rozhodcovskú doložku súd považuje za rovnako notoricky súdmi vyhlasovanú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ide o neprijateľné zmluvné dojednanie v rámci spotrebiteľskej zmluvy, ktoré nebolo individuálne dojednané a je v hrubej nerovnováhe v neprospech spotrebiteľa bez potrebného objasnenia zmluvnej podmienky, zvýraznenia jej závažnosti, začlenením v rámci bežných zmluvných dojednaní upravujúcich úverový vzťah, pričom núti spotrebiteľa v prípade sporu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred vopred dodávateľom vybraným rozhodcovským súdom. V zhode so žalobcom súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 438/2018 zo dňa 11.06.2019, v ktorom ústavný súd vyslovil, že pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských veciach sa vyžaduje, aby mal spotrebiteľ možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade vyznačenia nesúhlasu vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Súd opäť považuje za vhodné poukázať aj na skutočnosť, že prax si vyžiadala zakotvenie mantinelov prijateľnosti obdobných zmluvných dojednaní, keď bola do § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neskôr včlenená do demonštratívneho zoznamu neprijateľných zmluvných podmienok i zmluvná podmienka umožňujúca riešenie sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, ktorým je zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Predmetný zákon podrobnejšie upravil podmienky, za ktorých môže byť uzavretá spotrebiteľská rozhodcovská zmluva, pričom okrem iného stanovil, že rozhodcovská zmluva v takomto prípade musí byť obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy. V danom prípade sa však skutočne jednalo o zmluvnú podmienku včlenenú do textu zmluvy ako rádovej zmluvnej podmienky.

51. Čo sa týka zmluvnej podmienky uvedenej vo výroku VI. rozsudku, o totožnej zmluvnej podmienke upravujúcej započítanie platieb spotrebiteľa, nachádzajúcej sa v danom prípade v Obchodných podmienkach v bode 4.6., súdy taktiež opakovane rozhodli o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky

(napr. rozsudky označené žalobcom v žalobe, ale aj rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Csp/80/2018 zo dňa 15.11.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. z. 19Co/25/2019 zo dňa 27.08.2019, ďalej rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11Csp/211/2019 zo dňa 13.03.2020, rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 9Csp/102/2020-158 z 23.6.2022, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 19Csp/27/2021 zo dňa 08.11.2022, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/136/2020 zo dňa 08.07.2020 a ďalšie). Neprijateľnosť danej podmienky predovšetkým spočíva v tom, že umožňuje veriteľovi v priamom rozpore s § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítať platby spotrebiteľa na iný účel (úroky, poplatky, sankcie), než je prioritné splácanie istiny. Daná podmienka predstavuje odchýlenie sa od úpravy v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa. Súd pritom nevidí dôvod na odklon od už skoršieho právneho posúdenia neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky súdmi a plne sa s ním stotožňuje, preto v štvrtom výroku určil i dotknutú zmluvnú podmienku týkajúcu sa započítavania platieb spotrebiteľa za neprijateľnú.

52. I zmluvná podmienka uvedená vo výroku VII. rozsudku už bola vo veľmi obdobnom znení vyhodnotený ako neprijateľná zmluvná podmienka, napríklad aj rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/1/2023 zo dňa 27.4.2023, pričom niet dôvodu od právneho posúdenia veci uvedeným súdom sa odkloniť. Na podporu argumentácie súd tiež poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19CoCsp27/2021 zo dňa 27.1.2022, ktorý sa týkal tiež žalovaného a obsahovo obdobnej zmluvnej podmienky a tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/23/2024. Dotknutou podmienkou si spotrebiteľ neprípustne zhoršuje postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keďže umožňuje žalovanému úročiť nesplatenú istinu úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od predčasného zosplatenia úveru až do úplného splatenia zmluvného záväzku, a to spolu s úrokmi z omeškania. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020 publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR pod R 5/2021, podľa ktorého veriteľovi pri predčasnej splatnosti úveru náleží úrok z istiny len vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Navyše daná zmluvná podmienka je neurčitá, keďže odkazuje na ďalší dokument - oznámenie banky o výške úrokovej sadzby, takže spotrebiteľ v čase uzatvorenia zmluvy ani nevie, v akej výške by mal platiť zmluvné úroky a úroky z omeškania pri predčasnej splatnosti úveru. Uvedená zmluvná podmienka je teda v rozpore s právom a preto spĺňa atribúty neprijateľnej zmluvnej podmienky.

53. Napokon posledné zmluvné podmienky, uvedené vo výroku VIII. – poplatky a zmluvnú pokutu - súd považoval za neprijateľné zmluvné podmienky najmä z dôvodu, že tieto poplatky nemajú svoje opodstatnenie, resp. sú uvedené netransparentným a dodávateľom vynúteným spôsobom, prípadne spôsobom obchádzajúcim zákonné ustanovenia o zmluvnej pokute. Pokiaľ ide o poplatok za poskytnutie úveru – či už v hotovosti alebo na účet v inej banke – súd zastáva názor, že zo strany žalovaného zostalo absolútne opomenuté vysvetliť dôvody zakotvenia týchto poplatkov a či majú svoje relevantné zdôvodnenie a predstavujú nejakú reálnu službu poskytnutú spotrebiteľovi, s ktorou by sa spájali takto zakotvené „náklady“. Súd v tomto poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/8/2025 zo dňa 18.08.2025, z ktorého cit: „49.V súvislosti s poplatkom za poskytnutie úveru, zásadné stanovisko k tomuto poplatku vyslovil Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku zo dňa 05. júna 2025 vydanom vo veci C-280/24. Podľa tohto rozhodnutia článok 4 ods. 2 a článok 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej judikatúre, podľa ktorej zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku za poskytnutie úveru uvedená v zmluve o úvere uzavretej so spotrebiteľom spĺňa požiadavku transparentnosti stanovenú v týchto ustanoveniach len z toho dôvodu, že jednak z názvu tohto poplatku vyplýva, že je úhradou za úkony vykonané veriteľom, ktoré sú potrebné na uzavretie tejto zmluvy a sú internou záležitosťou veriteľa a jednak, že výška uvedeného poplatku je v uvedenej zmluve presne určená.“

50. Článok 3 ods. 1 a Článok 4 ods. 1 Smernice 93/13 sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka týkajúca sa „spracovateľského poplatku“, uvedená v zmluve o úvere uzavretej so spotrebiteľom, musí na to, aby splnila požiadavky stanovené v týchto ustanoveniach, zodpovedať skutočným službám alebo nákladom, ktoré spadajú primerane do rozsahu plnení, ktoré veriteľ poskytuje pri uzatváraní tejto zmluvy a ktoré sú na uzavretie tejto zmluvy potrebné, pričom je vylúčené, aby sa jednotlivé poplatky alebo služby, za ktoré sa tieto poplatky platia, akokoľvek prekrývali; takúto zmluvnú podmienku nemožno považovať za nekalú len z toho dôvodu, že na spotrebiteľa prenáša náklady na ekonomickú činnosť finančnej inštitúcie, pokiaľ neukladá spotrebiteľovi povinnosť platiť poplatky neprimerané nákladom súvisiacim s dotknutými službami alebo výške úveru.

51. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 35,- eur, tento predstavuje skrytú sankciu vo vzťahu k žalobcovi, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalovaný bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 35,- eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Odvolací súd sa plne stotožnil a osvojuje si argumentáciu Vrchného Krajinského súdu Karlsruhe z 3. mája 2011 (17 U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Vyšší krajinový súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

52. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikáť podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu, čo je zrejme z ust. § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu. Samotné spoplatnenie úkonu uzatvorenia zmluvy v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 35,- eur, k tomuto odvolací súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. V danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ani ako ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou v záujme spotrebiteľa nie sú a dojednanie takýchto poplatkov možno hodnotiť ako poškodzujúce vo vzťahu k spotrebiteľovi. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytne skutočné protiplnenie a naopak, tieto sú vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa. 53. Poplatky na rozdiel od úroku vyjadrujúceho cenu (odplatu) za úver, sú cenou za tzv. vedľajšie plnenie. Ak má poplatok obstať z hľadiska súdnej kontroly podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, musí ísť o plnenie, ktoré je pre spotrebiteľa skutočné, ktoré má pre neho význam a teda má pre spotrebiteľa akúsi pridanú hodnotu.“

54. Poplatky za upomienky pri omeškaní splátky predstavujúce skrytú zmluvnú pokutu za omeškanie spotrebiteľa s úhradou záväzku. Zmluvná pokuta však musí byť dohodnutá písomne, čo v danom prípade absentuje, a tak ide o postup dodávateľa, ktorým obchádza zákon. Upomienka nemôže mať sankčný charakter, jej zmyslom je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si dodatočne splnil svoju povinnosť, s plnením ktorej je v omeškaní. Účelom nemôže byť získanie majetkového prospechu vo forme finančnej sankcie voči spotrebiteľovi, ktorá by prinášala majetkový prospech dodávateľovi. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Navyše poplatok je nepochybne vyšší ako reálne náklady spojené so zaslaním upomienky. Nezohľadňuje podstatné skutočnosti ako napr. výšku spotrebiteľského úveru, dobu splácania, počet zostávajúcich splátok do splnenia záväzku a podobne. Naopak je stanovený pevnou sumou, ktorá nie je racionálne odôvodnená. Totožná zmluvná podmienka bola pritom už vyhlásená za neprijateľnú a

to právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/1/2023-91 z 27.4.2023, ktorý sa stal právoplatným 31.05.2023.

55. Napokon, čo sa týka poplatku za porušenie informačnej povinnosti klienta, ide o zmluvnú pokutu, ktorá bola „dojednaná“ v rozpore so zákonom, keďže zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne, ako to vyplýva z § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo v danom prípade absentuje. Navyše bola stanovená za porušenie informačnej povinnosti klienta v zmysle OP, ktoré však vôbec nie sú konkretizované a dokonca ani v samotných OP nie sú uvedené žiadne informačné povinnosti klienta, OP obsahuje len oznamovacie povinnosti, a tak vôbec nie je zrejmé, aké porušenie povinnosti klienta má byť sankcionované. Nepochybne teda aj táto zmluvná podmienka spĺňa všetky atribúty neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. (zároveň táto podmienka už tiež bola vyslovená za neprijateľnú, viď napríklad rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4Csp/24/2024.

56. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a s poukazom na citovanú právnu úpravu súd vyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu, a teda určil, že úver poskytnutý na základe Zmluvy o úvere dostupná pôžička č. 8641924210 z 27.05.2010 je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu nesprávnosti údajov podľa § 4 ods. 2 písm. j) zák. č 258/2001 Z.z. a zároveň určil sedem neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré sa nachádzali či už v zmluve samotnej, alebo v obchodných podmienkach a sadzobníku.

57. Na dôvažok sa žiada dodať, že žalovaným prezentované úvahy o šikanóznom spôsobe výkonu práva žalobcu neboli v konaní preukázané. Súd nezistil, že by sa žalobca domáhal voči žalovanému vo viacerých konaniach nárokov z tejto konkrétnej zmluvy a zároveň súd považuje za prípustné, aby žalobca uplatňoval nároky z odlišných zmlúv v samostatných žalobách. Hoci žalobcovi nič nebráni domáhať sa ochrany svojich práv iba v jednom spoločnom konaní, takisto mu nič nebráni, aby pre prehľadnosť a zjednodušenie sporu rozdelil svoje nároky z odlišných zmlúv do samostatných konaní týkajúcich sa iba tej-ktorej zmluvy.

58. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

59. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

60. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a 2 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu, a to vzhľadom na plný úspech žalobcu v spore. O výške trov konania pritom bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.